

ת"פ 1681/12/15 - מדינת ישראל נגד א ס,

בית משפט השלום באילת

03 אפריל 2017

ת"פ 1681-12-15 מדינת ישראל נ' ס

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד דרור אקלר
שלוחת תביעות אילת

נגד
הנאשם:

א ס,
ע"י ב"כ עו"ד אליהו ארביב

גזר דין

האישומים וההרשעה

1. הנאשם הודה במיוחס לו בשני כתב אישום, שתוקנו וצורפו יחדיו, כדלקמן:

(א) במסגרת ת"פ 64525-03-15 הורשע הנאשם בעבירות של תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), והתנהגות פרועה במקום ציבורי, לפי סעיף 216א(1) לחוק העונשין. על פי כתב האישום המתוקן, ביום 26.3.2015 סמוך לשעה 15:00, במסוף מעבר הגבול "טאבה" שבאילת, הודיעה לנאשם ראש משמרת ברשות האוכלוסין וההגירה, גב' גבריאלה פולישצ'וק (להלן: "גבריאלה"), כי יציאתו מהארץ אינה אפשרית נוכח בלאי בדרכו. בתגובה לכך, קילל הנאשם את גבריאלה וכינה אותה "שרמוטה", קם לעברה, דפק על השולחן וזרק תיק על הרצפה. הנאשם חטף מידה של גבריאלה את דרכו בכוח, בעוד גבריאלה נסוגה לאחור. בעקבות מעשי הנאשם, הגיע למקום מר ג'פרי קופפרשווידט (להלן: "ג'פרי"), ששימש בקר גבול במסוף טאבה. הנאשם פנה לעברו, נגח בפניו (באזור פיו) וכינה אותו "נאצי". ג'פרי נסוג לאחור.

(ב) במסגרת ת"פ 1681-12-15 הורשע הנאשם בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7א(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (להלן: "**פקודת הסמים**"). על-פי כתב האישום המתוקן, ביום 26.3.2015 סמוך לשעה 15:42, בעת ששהה הנאשם במסוף "טאבה" באילת, החזיק בכיסו 3 אריזות של סם מסוכן מסוג 5F-AMB.

טיעוני הצדדים לעונש

2. ב"כ המאשימה, עו"ד דרור אקלר, עתר למתחם ענישה, ביחס לכלל העבירות, שבין 4 ל-8 חודשי מאסר בפועל, וביקש להשית על הנאשם מאסר בפועל למשך 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננים. ב"כ המאשימה עמד על חומרת העבירות שביצע הנאשם בנסיבות המתוארות בכתבי האישום. נטען כי מדובר באירוע אחד שבמהלכו הגיע הנאשם למעבר הגבול, כשבכיסו סם מסוכן מסוג נייס גאי, והתפרע במקום לאחר שעובדי הציבור במקום מנעו את יציאתו מהארץ. נטען כי חלקו של הנאשם היה דומיננטי ולא קדמה להתנהגותו כל התגרות. ב"כ המאשימה עמד על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, בהם שמירה על שלומם וגופם של עובדי הציבור, וביקש להחמיר עם הנאשם משיקולי הרתעה, מניעה וגמול. ב"כ המאשימה ציין ששירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות מצד הנאשם הינה בינונית. נטען כי עבירה של תקיפת עובד ציבור כוללת את יסודות עבירת התקיפה בגינה תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר מותנה בר הפעלה, ומשכך יש להפעיל את המאסר המותנה העומד לחובתו שלא הניא את הנאשם מלבצע את העבירות בהן הורשע. הוגש גיליון רישום פלילי של הנאשם (ת/1), סרטון ממצלמות האבטחה במסוף "טאבה", בו נראה הנאשם מתפרע ופוגע בפניו של ג'פרי (ת/2). הוצגה פסיקה.

3. ב"כ הנאשם, עו"ד אליהו ארביב, ביקש להימנע מלהטיל על הנאשם מאסר בפועל, ולהסתפק בהארכת המאסר המותנה וצו מבחן. הסנגור עמד על נסיבות חייו של הנאשם: גילו, מצבו המשפחתי, הנפשי והבריאותי, הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן וביקש לאמץ המלצותיו. צוין כי הנאשם הודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה, התנצל וחסך זמן שיפוטי יקר. לעניין המאסר המותנה נטען כי גזר הדין קבע כתנאי שלא יעבור על העבירה בה הורשע, היינו תקיפה סתם, בעוד בהליך דנא הורשע הנאשם בעבירה של תקיפת עובד ציבור, ומשכך אין להפעיל את התנאי. ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בנסיבותיו של הנאשם ולחרוג ממתחם הענישה לקולא, על מנת לסייע לנאשם בדרכו השיקומית, ובעניין זה נמסר כי הנאשם הפחית לאחרונה ממשקלו, שומר על אורח חיים נורמטיבי, מסייע להוריו, מקפיד על טיפול פסיכיאטרי ונמנע מצריכת סמים. הוצגה פסיקה.

4. הנאשם הודה במעשיו והביע צער על התנהגותו. לדבריו, אותו היום לא היה "יום טוב" עבורו, משום שלא אכל ולא לקח כדורים, והעובדים במעבר הגבול התעללו בו וגרמו לו להמתין במשך כ-4 שעות. הנאשם ציין שהוא אינו אדם אלים ומדובר באירוע חריג. הנאשם ציין כי המקרה הקודם, בגינו הוטל עליו מאסר מותנה, התרחש לפני כ-7 שנים. הנאשם מסר שמזה כשנתיים הוא עובד עם אביו בן ה-84 ומשמש כיד ימינו.

דין ומסקנות

5. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

תחילה, אקבע את מתחמי הענישה למעשי העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לאחר מכן, אקבע את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבותיו, בצורך בהרתעתו ואחרים כמותו, ובכלל זה אבחן האם ראוי כי ענישת הנאשם תחרוג ממתחם הענישה (ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)).

מתחם הענישה ההולם

6. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו אביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו ובמידת הפגיעה; נסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומידת אשמו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)).

7. הנאשם הורשע בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית, תקיפת עובד ציבור, והתנהגות פרועה במקום ציבורי. על אף שהנאשם הורשע בעבירות אלה במסגרת שני כתבי אישום נפרדים שלימים אוחדו, הרי שמדובר ברצף מעשים באותו המקום ובאותן נסיבות, ולכן יש לראות את ביצוע כלל העבירות כאירוע מתמשך אחד לצורך קביעת מתחם הענישה. מכאן, אקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, בנסיבות ביצועו, ואגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע (ראו: ע"פ 4910/13 אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014); ע"פ 2519/14 ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014); סע' 40ג(א) ו-40ג(א) לחוק העונשין).

8. **הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות של תקיפת עובד ציבור והתנהגות פרועה במקום ציבורי, הינם שמירה על גופו ובטחונו של אדם, שמירה על ביטחונם וכבודם של עובדי ציבור ומניעת פגיעה בסדר החברתי ומרקם החיים הציבורי.**

לעניין חומרתן של העבירות נגד עובדי הציבור, יפים דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 5579/10 קריה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 2.8.2010):

"יש להוקיע בחומרה רבה מעשים בהם אדם לוקח את החוק לידי, לשם פגיעה והעלבה בעובדי ציבור במהלך מילוי תפקידם. מעשים אלו מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור על מול אלימות מילולית

שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד ... מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו" (ע"פ 500/87 בורוכוב נ' מדינת ישראל (8.3.1988)). בתקופה המתאפיינת בגלי אלימות פיזית ומילולית כלפי עובדי ציבור, שומה להגן על השירות הציבורי ועל עובדי הציבור מפני פגיעה בלתי ראויה בכבודם ובמעמדם (רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (13.8.2008)). על כן בתי המשפט מחויבים להכביד את ידם ולתת עונשים מרתיעים (רע"פ 1860/07 נחמני נ' מדינת ישראל (14.6.2007)).

וכן ראו פסיקת כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 4565/13 אמון נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.11.2013):

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת כנגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר שהן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי (ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל, פ"ד כו(2) 172 (1972); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (13.8.2008); דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל (11.7.2011)). עובדי הציבור 'חשופים בצריח' - כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם מתן שירות לאנשים שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו".

בביצוע עבירה של **החזקת סמים לצריכה עצמית**, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של 3 שנות מאסר, פגע הנאשם בערכים חברתיים של הגנה על שלום ובריאות הציבור מפני פגיעתם הקשה של סמים מסוכנים ומניעת נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים, לרבות ביצוע עבירות נוספות לצורך מימון רכישת הסם. עבירות הסמים הן בגדר רעה חולה שפשה בחברתנו ומחובתו של בית המשפט לתרום חלקו למיגור נגע זה באמצעות הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים (ראו למשל: ע"פ 4998/95 **מדינת ישראל נ' מיגל אוקטביו גומז-קרדוסו**, פ"ד נא(3) 769; ע"פ 6029/03 **מדינת ישראל נ' גולן שמאי**, פ"ד נח(2) 734; ע"פ 4381/05 **אבו זקיקה נ' מדינת ישראל** (12.7.2006); ע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (22.6.2010); ת"פ (נצ') 18306-12-09 **מדינת ישראל נ' סאמר פח'ר אלדין ואח'** (3.4.2011)).

9. בבחינת **מידת הפגיעה בערכים המוגנים**, ניתן לומר כי במעשיו פגע הנאשם בעוצמה ממשית בערכים החברתיים האמורים, הסב כאב לג'פרי, הפריע לעובדי הציבור במילוי תפקידם ופגע בסדר הציבורי במקום רגיש כמעבר גבול בין מדינות. הפגיעה בערכים החברתיים בשל ביצוע עבירת הסמים אינה בעצמה גבוהה בהתחשב בכמות ובסוג הסם, שאינו נמנה על הסמים הקשים.

10. בבחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), מצאתי להביא בכלל חשבון את חלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם במהלך הדברים. הנאשם הגיע למעבר הגבול כשבכיסו סם מסוכן. לאחר

שהובהר לו שלא יוכל לחצות את הגבול מפאת בלאי בדרכונו, קילל את גבריאלה, ראש המשמרת ברשות האוכלוסין וההגירה, קם לעברה, דפק על השולחן, זרק תיק על הרצפה וחטף מידה את דרכונו. בהמשך תקף את ג'פרי, בקר הגבול במסוף, בכך שנגח בפניו וכינה אותו "נאצי". הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, עשוי היה להיות חמור מזה שגרם, לולא גבריאלה וג'פרי מיהרו לסגת לאחור. הנאשם התפרע במקום ציבורי, פגע בעובדי ציבור וקרוב לוודאי סיכן והבהיל עובדי אורח במקום. לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול הברור שבהם, ובכל עת יכל לחדול ממעשיו לו רצה בכך. לא נשמעו סיבות טובות המשמשות לזכות הנאשם. לא נטען לקרבה לסייג לאחריות פלילית, על אף שהנאשם מטופל אצל פסיכיאטר.

11. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים, עד כמה שניתן, הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. ברע"פ 7398/15 **רחמימוב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.11.2015) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו בביצוע עבירה של תקיפת עובד ציבור והיזק לרכוש במזיד, בכך שתקף עובדת בלשכת התעסוקה והשליך על ראשה עציץ מפלסטיק. בערכאה הדיונית נקבע **מתחם ענישה הולם שבין חודשיים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם **הוטלו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, מאסר מותנה ופיצוי.

ב. ברע"פ 642/14 **יצקוב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 10.3.2014) נדחתה בקשת רשות הערעור של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירות של תקיפת עובד ציבור, הפרעה לעובד ציבור ועבירות נוספות. הנאשם תקף שתי פקחיות חניה, לאחר שהחלו לרשום לו דו"ח חניה. התקיפות כללו טלטול ידה של אחת הפקחיות, שהייתה בהריון; פגיעה ברגלה תוך כדי נסיעה וגרירה באמצעות הרכב למרחק של מספר מטרים. בערכאה הדיונית **הוטלו על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל** (היות ולא נמצא מתאים לעבודות שירות), מאסרים מותנים ופיצוי.

ג. ברע"פ 1648/14 **יפרח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.4.2014) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירות של תקיפת עובד ציבור, הפרעה לעובד ציבור ואיומים, בכך שתקף שני חוקרי מע"מ שביקשו לערוך חיפוש בביתו. בערכאה הדיונית הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה למשך 8 חודשים בחופף ומאסר מותנה. בית המשפט המחוזי הורה על ביטול גזר הדין והחזרת הדיון לבית משפט השלום לאחר שהתברר שהמאסר המותנה לא היה בר הפעלה. בגזר דין המתוקן, שניתן על ידי בית משפט השלום נגזרו על המבקש 7 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי. לאחר ערעור נוסף על חומרת העונש, **הפחית בית המשפט המחוזי את עונשו של הנאשם ל-4 חודשי מאסר בפועל**.

ד. בע"פ (מחוזי חי') 26891-05-13 **בלעיש נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.1.2014), נדחה ברובו ערעור של נאשם, אשר הורשע בעבירות של תקיפת עובד ציבור, תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה של ממש

ואיומים, בכך שדחף מאבטח בעיריית כרמיאל, הלא אגרופו בפניו של פקח עירוני שעסק בעבודות שיטור עירוני, ניסה לתקוף פקח עירוני נוסף ואיים עליהם. בערכאה הדיונית, נקבע **מתחם ענישה הולם שבין 3 ל-15 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה וקנס. על הנאשם, שזוכה מעבירת איומים, הוטלו **5 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה קנס ופיצוי.

ה. בת"פ (ב"ש) 46507-10-13 **מדינת ישראל נ' אלחדד** (ניתן ביום 12.5.2015), הורשע הנאשם בעבירות של תקיפת עובד ציבור והתנהגות פרועה במקום ציבורי, בכך שתקף מאבטח במהלך משחק כדורגל באצטדיון העירוני בב"ש. הנאשם נגח וחבט בפניו של המאבטח בעודו שרוי בגילופין. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה בן 6 חודשים לבין מאסר בפועל בן שנה**. משיקולי שיקום הוטלו על הנאשם **מאסר מותנה, קנס, פיצוי, צו מבחן** והרחקה ממגרשי כדורגל למשך שנה.

ו. בת"פ (רמ') 63092-12-13 **משטרת ישראל תביעות - שלוחת רמלה נ' ברמי** (ניתן ביום 23.11.2014) הורשע נאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, בכך שבעת נהיגה ברכב, החזיק חשיש במשקל 96 גר' ובהמשך התנגד לחיפוש. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה לבין 7 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **צו בהיקף 200 שעות, מאסרים מותנים, קנס, פסילה מותנית וצו מבחן**.

ז. בת"פ (נת') 16552-01-14 **מדינת ישראל נ' סלהוב** (ניתן ביום 4.9.2014) הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירות של התנהגות פרועה במקום ציבורי והפרעה לעובד ציבור, בכך שצעק, הפריע וטרק דלת במרפאה. במסגרת הליך שצורף הורשע גם בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית. על הנאשם הוטלו **4 חודשי מאסר על תנאי וקנס**.

ח. בת"פ (פ"ת) 22993-03-11 **מדינת ישראל נ' שאמה** (ניתן ביום 27.4.2014) הורשע נאשם על יסוד הודאתו בכתב האישום מתוקן, בעבירות של תקיפת עובד ציבור בתפקיד והעלבת עובד ציבור, בכך שתקף פקח בשוק בפתח תקווה, הלביש שקית ניילון על ראשו וקילל אותו. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל**. על הנאשם בעל עבר פלילי, הוטלו **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות**, הופעל מאסר על תנאי של 6 חודשים בחופף, וכן מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

ט. בת"פ (ק"ג) 9257-06-13 **מדינת ישראל נ' לזרב** (ניתן ביום 30.3.2014), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר, בעבירות של תקיפת עובד ציבור והתנהגות פרועה במקום ציבורי, בכך שירק לעבר עובדת במוסד לביטוח לאומי וקילל אותה. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו **מאסר מותנה למשך 4 חודשים** והתחייבות.

י. בת"פ (כ"ס) 26318-01-13 **מדינת ישראל נ' אלבו** (ניתן ביום 1.1.2014), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בביצוע שתי עבירות של תקיפת עובד ציבור, בכך שתקף מורה שהחרים מבנו את הטלפון הסלולרי שלו, גרר אותו אל מחוץ לכיתה, דחף אותו על תאי האחסון בבית הספר, הצמידו בחזקה לקיר וסטר לו. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מספר חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ל-12 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. על הנאשם הוטלו **5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות**, מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

12. מכל המקובץ, סבורני כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם, בנסיבות המפורטות, **הינו בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה מרתיעה וענישה כלכלית.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה?

13. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סעיף 40 לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סעיף 40 לחוק העונשין).

בעניינינו, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם, כפי קביעתי, בשל שיקולי שיקום. אומנם ניכר מתסקיר שירות המבחן כי ההליכים המשפטיים העמידו את הנאשם על חומרת מצבו והוא פעל לשינוי אורחות חייו והתגייס לטיפול פסיכיאטרי, אך לצד זאת הובהר כי הנאשם מתקשה לאורך זמן להקפיד על הטיפול הפסיכיאטרי הדרוש לו. למעשה, שירות המבחן המליץ להטיל צו מבחן לשם מעקב אחר השתלבות הנאשם בטיפול הפסיכיאטרי הדרוש לו והתמדתו בעניין זה. לא נחה דעתי כי עניין זה מצדיק חריגה ממתחם הענישה לקולא.

מנגד, לא שוכנעתי כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה, משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו מפני ביצוע עבירות נוספות (סעי' 40 ו-40א לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים לנאשם בגדר מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם שלפניי בהתאם להוראות סעיף 40א לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מתסקירי שירות המבחן, מחוות דעת הממונה על עבודות השירות, מטיעוני הצדדים לעונש, מדברי הנאשם לבית המשפט ומעברו הפלילי. בדרך זו חידד תיקון 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיבידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**).

פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.5.2009).

15. הנאשם, יליד 1966, רווק, מתגורר עם הוריו הקשישים ועובד עם אביו בחנות שבבעלות האב. נמסר כי הנאשם נזקק לטיפול ומעקב פסיכיאטרי.

תסקירי שירות המבחן

16. ביום 22.2.2016 נתקבל תסקיר שירות המבחן, במסגרתו נסקרו קורות חייו של הנאשם ומשפחתו, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. הנאשם בן 54, רווק, מתגורר בבית הוריו ועובד בחנותו של אביו. הנאשם השלים 12 שנות לימוד, שירות צבאי מלא ומחזיק בתעודת טכנאי רכב. הנאשם שיחק בעבר בקבוצת כדורגל מקצועית, עד שפרש בגיל 27 עקב פציעה. במהלך השנים עבד הנאשם בעבודות שונות, אך לא שמר על יציבות תעסוקתית. הנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש ומטופל בתרופות מתאימות. הנאשם אובחן כסובל מדיכאון מג'ורי, אך בעל בוחן מציאות וכושר שיפוט תקין, ללא השפעה על יכולותיו הקוגניטיביות. בעברו הפלילי 5 הרשעות קודמות בגין עבירות סמים, החזקת מקום להימורים ותקיפה סתם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה בתפקוד יציב במסגרות חיי השונות, אינו עוקב אחר ההמלצות התרופתיות, ושב ומסתבך עם החוק סביב קשרים שוליים וצריכת סמים כדרך לא אדפטיבית להתמודד עם קשייו הרגשיים. במצבי תסכול פועל הנאשם באופן אלים וניכר כי הוא מתקשה בשליטה ובויסות עצמי. התקבל הרושם כי הנאשם מתנהל באימפולסיביות, מתקשה להציב לעצמו גבולות ולא נותן דעתו להשלכות התנהגותו. נמסר כי בשלב המעצר הוטל על הנאשם צו פיקוח מעצר לתקופה של 6 חודשים, במהלכה השתתף בפגישות שנקבעו לו בשירות המבחן, אך שיתף פעולה באופן קונקרטי בלבד ולא הצליח לגייס כוחות לטיפול הפסיכיאטרי אליו הופנה. ביחס למעשיו נשוא האישומים, מסר הנאשם כי התקשה לווסת את תסכולו בעת שנמנע ממנו לחצות את הגבול למצרים לצורך חופשה, ועל כן נהג ב אלימות כלפי עבדי מעבר הגבול. הנאשם קיבל אחריות למעשיו, תאר התנהגותו כאירוע חריג לדרכו, אישר כי נהג לצרוך סמים מסוג נייס גאי, אך שלל התמכרות. לדבריו, מאז האירוע פסק מלצרוך סמים. הנאשם שלל בעיית אלימות בהתנהגותו ושלל נזקקות טיפולית בשליטה בכעסים. התקבל הרושם כי ההליכים המשפטיים היוו עבור הנאשם גורם מרתיע ומחדד גבולות. נוכח האמור העריך שירות המבחן את רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם כבינונית, ובאם ינהג באלימות תוצאותיה צפויות להיות ברמת חומרה בינונית. לאור הערכת שירות המבחן כי הנאשם מתקשה להעמיק בבעיותיו ונוקט בגישה המנעותית וקונקרטית, שולל נזקקות טיפולית ומתקשה לגייס כוחות לשינוי, לא הומלץ להעמיד הנאשם למבחן בחסות השירות. לכן, הומלץ על ענישה שתחדד את גבולות החוק.

17. ביום 30.6.2016 נערך תסקיר נוסף, בו צוין כי מאז התסקיר הקודם, הנאשם הביע רצון לשתף פעולה עם שירות המבחן ואף קבע פגישה עם פסיכיאטר. מסיכום הביקור מיום 27.3.2016 עלה כי הנאשם מקבל טיפול תרופתי ויש שיפור משמעותי בתכנים דיכאוניים. מצבו של הנאשם נמצא טוב ויציב, ללא סימנים פסיכוטיים או אפקטיביים מז'וריים. בוחן המציאות וכושר השיפוט של הנאשם נמצאו תקינים, ללא הפרעה ביכולתו הקוגניטיבית.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי הבין שעליו להתמיד בטיפול הפסיכיאטרי, תיאר את התנהלותו כתקינה ומסר שהוא ממשיך לעבוד עם אביו. בדיקה לגילוי שרידי סם נמצאה נקייה. נמסר כי הנאשם הביע חרדה מהמשך ההליכים המשפטיים בעניינו והשלכות גזר הדין וביטא מוטיבציה להמשך שיתוף פעולה עם שירות המבחן. שירות המבחן סבר כי הטלת צו של"צ תבטא עונש קונקרטי חינוכי, אך הנאשם לא נמצא מתאים בשל קשיי תפקוד משמעותיים. לאור זאת, המליץ שירות המבחן להאריך את משך המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשם, בדרך של הטלת צו מבחן למשך חצי שנה, ולהימנע מענישה מוחשית הדורשת רמת התארגנות ואחריות.

18. בתסקיר נוסף מיום 11.12.2016, בשים לב לחלוף הזמן, הנאשם תיאר את תפקודו ומצבו הנפשי כתקין, מקפיד על נטילת תרופותיו במועד, ממשיך בעבודתו בעסקו של אביו ומסר שהוא נמנע מלקחת חלק בהימורים שהיו עבורו דרך מפלט מהתמודדות עם מצבו הנפשי. הנאשם הודה במעשיו, קיבל אחריות, שלל התמכרות לסמים ובבדיקה אקראית שנערכה לו לא נמצאו שרידי סם. שירות המבחן התרשם כי ההליכים המשפטיים העמידו את הנאשם על חומרת מצבו והוא פעל לשינוי אורחות חייו, התגייס לטיפול פסיכיאטרי ושמר קשר עם שירות המבחן. בנסיבות אלה, התגבשה הערכה כי פחת הסיכון להישנות התנהגות עבריינית מצד הנאשם. לאור זאת, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך חצי שנה, לצורך מעקב אחר השתלבותו והתמדתו בטיפול הפסיכיאטרי.

19. הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות ונמצא מתאים לריצוי עונשו בעבודות שירות.

20. בבסיס **השיקולים לחומרה** עומדת חומרת העבירות אותן ביצע הנאשם בנסיבות המפורטות והמדיניות המשפטית בענישה בעבירות אלו.

לחובת הנאשם הרשעות קודמות בעבירות אלימות, והימורים, ביניהן תקיפה סתם, החזקת מקום להימורים או הגרלות (7 מופעים) ואישום ללא הרשעה בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית. הנאשם נדון לעונשי מאסר על תנאי, קנסות, פיצוי והתחייבות. בעת ביצוע העבירות נשוא ההליך דנא היה תלוי ועומד נגד הנאשם מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אך לא היה בו כדי להרתיעו מלבצע תקיפה נוספת. הנה כי כן, מי אשר חוזר ומבצע עבירות אלימות, יש להציב בפניו גבולות ברורים ומסר של הוקעה שאינו משתמע לשתי פנים. חובתו של בית המשפט להעביר מסר חד וצלול לנאשם ולאחרים כמותו, לפיו עבירות מסוג זה יתקלו בענישה מוחשית.

21. בבסיס **השיקולים לקולא** הבאתי בחשבון כי הנאשם הודה במעשיו, נטל אחריות והביע צער וחרטה. הבאתי בחשבון את מצבו הרפואי של הנאשם והתמודדותו בעניין זה. לזכות הנאשם יצוין כי שיתף פעולה עם שירות המבחן ופעל לשיקום אורחות חייו, בין היתר בכך שהחל להקפיד על נטילת תרופות וביקורים סדירים אצל הפסיכיאטר, עובד עם אביו, שומר על אורח חיים בריא, השיל ממשקלו וחדל מצריכת סמים והימורים.

22. הבאתי בחשבון את השפעת הענישה על משפחתו של הנאשם, בעיקר לאור העובדה שהוא מתגורר עם

הוריו הקשישים ומסייע לאביו בעבודתו, חנות לממכר חמוצים.

23. בנסיבות הנאשם שלפניי, באתי למסקנה כי איזון כלל השיקולים מחייב ענישה שיהא בה שילוב של רכיבי גמול לנאשם שישקף את הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו ואת הוקעתם הנדרשת, לצד רכיבי שיקום על מנת לסייע לנאשם לשמר אורח חיים נורמטיבי בחיק משפחתו, ובדרך זו הנאשם והציבור כולו ייצאו נשכרים. שילוב זה ימצא בענישה שתכלול מאסר בדרך של עבודות שירות וענישה מותנית ומרתיעה. שילוב זה יאפשר לנאשם המשך פסיעתו בדרך הישר ורווח לחברה בעצם קבלתו כאדם נורמטיבי. בנסיבות הכוללות, מצאתי שלא למתוח את שורת הדין עם הנאשם, ולהימנע משהשתת ענישה כלכלית בדמות קנס או פיצוי.

הפעלת המאסר על תנאי

24. סעיף 55 לחוק העונשין, הנושא את הכותרת "הפעלתו של מאסר על תנאי", קובע בין היתר כך:

"מי שנידון למאסר על תנאי והורשע בשל עבירה נוספת, יצווה בית המשפט על הפעלת המאסר על תנאי".

ההלכה המושרשת בקשר לסעיף זה היא כי "כאשר קובע בית המשפט כי פלוני לא ירצה עונש מאסר אלא אם יעבור עבירה לפי סעיף מוגדר בחוק, הרי יופעל התנאי לא רק כאשר הנאשם יעבור מחדש עבירה זזה לזו שפורטה בתנאי, אלא גם אם יעבור כל עבירה אשר המעשה, הניסיון או המחדל המוגדרים בה כוללים את היסודות של העבירה המפורטת בתנאי" (ראה י. רבין וי. אקי, **דיני עונשין**, מהדורה שלישית, כרך ג', עמ' 1685; ע"פ 624/75 **גלאגל נ' מדינת ישראל**, פ"ד ל(2) 222 (1976)).

בע"פ 1894/14 **צ'אקול נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.1.2015), חזר כב' השופט ג'ובראן על ההלכה הפסוקה:

"הלכה היא כי המבחן להפעלת עונש מאסר על תנאי התלוי כנגד נאשם אינו טכני-פורמלי אלא ענייני-מהותי. דרך כלל, אם התנהגותו הפלילית של נאשם בגינה הוא הורשע מקיימת באורח מהותי ולא דווקא טכני את עיקריה של עבירת התנאי, כי אז יש מקום להפעלת התנאי גם אם אין זהות מוחלטת בין יסודות עבירת התנאי והעבירה הנוספת (ראו: ע"פ 308/06 **מדינת ישראל נ' סבן, פסקה 7 (15.5.2006) (להלן: עניין סבן); ע"פ 624/75 **גלאגל נ' מדינת ישראל**, פ"ד ל(2) 222, 224 (1975); ע"פ 1867/00 **מדינת ישראל נ' אבי גוטמן**, פ"ד נד(3) 145, פסקה 4 (2000); ע"פ 49/80 **מסילתי נ' מדינת ישראל**, פ"ד לד(3) 808, 811 (1980); רע"פ 5798/00 **ריזי נ'****

מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 1 (2001); בג"צ 3315/04 שיטתית נ' בית המשפט המחוזי בירושלים, פסקה 18 (15.9.2005).

25. בהליך דנן, הוטל על הנאשם מאסר מותנה בגין עבירה של "תקיפה סתם", ואילו בהליך הנוכחי הורשע הנאשם בעבירה של "תקיפת עובד ציבור". לפי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם תקף עובד ציבור בכך שנגח ראשו בפניו של ג'פרי. התנהגותו של הנאשם והעבירה בה הורשע, מקיימת באורח מהותי את עבירת התנאי, תקיפה סתם. הנאשם הורשע בעבירה הכוללת בחובה את יסודותיה של עבירת התקיפה סתם, בתוספת היסוד המתייחס לזהותו של המותקף ונסיבות התקיפה. משכך, היות והתנהגותו הפלילית של הנאשם שבעטיה הורשע, מקיימת, הלכה למעשה ובאורח מהותי, את יסודות עבירת התנאי, הרי שהמסקנה היא שיש להפעיל את התנאי, גם אם אין מדובר בזהות טכנית בין העבירות על פי מספרי סעיפי העבירות שבספר החוקים (ע"פ 1867/00 מדינת ישראל נ' גוטמן, פ"ד נד(3) 145; ע"פ 49/80 מסילתי נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3) 808).

לאור זאת, סבורני כי המאסר המותנה בן ה-4 חודשים אשר הוטל על הנאשם בגין עבירה של תקיפה סתם, לבל יעבור עבירה זו במשך שלוש שנים ממתן גזר הדין, הינו בר הפעלה בהליך זה.

סוף דבר

26. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש בגין האירועים המפורטים בכתבי האישום, כדלקמן:

א. מאסר בפועל למשך 5 חודשים. תקופת המאסר תרוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 12.1.2017. מובהר לנאשם, כי עליו לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי אם יחול בכתובת מגוריו, וכי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובכללם ביצוע בדיקות תדירות לאיתור סם. הנאשם מוזהר כי כל הפרה בתנאי עבודות השירות, לרבות שימוש בסם או ניסיון לזייף תוצאות בדיקה כאמור, יכולה ותביא להפקעתן ולריצוי העונש במתקן כליאה. הובהר לנאשם כי מקום השמתו לריצוי עבודות השירות הינו ב"בית אבות משען", שברחוב מצולות ים 9 גבעתיים, החל מיום 4.4.2017.

ב. הפעלת מאסר על תנאי - מופעל בזאת מאסר על תנאי בן 4 חודשים אשר הוטל על הנאשם בת"פ 37553-01-12, בבית משפט השלום בתל אביב ביום 23.5.2012. תקופת המאסר תרוצה כך שחודש אחד ירוצה במצטבר לעונש שנגזר לעיל והיתרה בחופף.

סה"כ ירצה הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, בכפוף לאמור לעיל.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ד. מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע כל עבירת סמים או כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסכום של 5,000 ₪, להימנע מלעבור במשך שלוש שנים מהיום, על כל עבירת סמים או אלימות. היה והנאשם לא יחתום על ההתחייבות כאמור בתוך 7 ימים מהיום, יאסר בגין כך למשך 21 ימים.

27. מורה על השמדת הסמים באחריות המאשימה.

יתר המוצגים יושמדו/יחולטו/יושבו לשיקול דעת המאשימה.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ז' ניסן תשע"ז, 03 אפריל 2017, במעמד הצדדים.